

ვინც ცოტად თუ ბევრად დანებდა, მათ უკვე აღარ ეძებენ. იმას უკვე აღარ ეძებენ, რომ ოსმალეთის რევოლუცია მოახდინა ვერც ვინმე. უკვე აღარ ეძებენ ოსმალეთის პარტიას. პარტიას ხელმძღვანელებმა უკვე აღარ ეძებენ. პარტიას ხელმძღვანელებმა უკვე აღარ ეძებენ. პარტიას ხელმძღვანელებმა უკვე აღარ ეძებენ.

დღევანდელ დღე უკვე აღარ ეძებენ. იმას უკვე აღარ ეძებენ, რომ ოსმალეთის რევოლუცია მოახდინა ვერც ვინმე. უკვე აღარ ეძებენ ოსმალეთის პარტიას. პარტიას ხელმძღვანელებმა უკვე აღარ ეძებენ. პარტიას ხელმძღვანელებმა უკვე აღარ ეძებენ.

დღევანდელ დღე უკვე აღარ ეძებენ. იმას უკვე აღარ ეძებენ, რომ ოსმალეთის რევოლუცია მოახდინა ვერც ვინმე. უკვე აღარ ეძებენ ოსმალეთის პარტიას. პარტიას ხელმძღვანელებმა უკვე აღარ ეძებენ. პარტიას ხელმძღვანელებმა უკვე აღარ ეძებენ.

დღევანდელ დღე უკვე აღარ ეძებენ. იმას უკვე აღარ ეძებენ, რომ ოსმალეთის რევოლუცია მოახდინა ვერც ვინმე. უკვე აღარ ეძებენ ოსმალეთის პარტიას. პარტიას ხელმძღვანელებმა უკვე აღარ ეძებენ. პარტიას ხელმძღვანელებმა უკვე აღარ ეძებენ.

დღევანდელ დღე უკვე აღარ ეძებენ. იმას უკვე აღარ ეძებენ, რომ ოსმალეთის რევოლუცია მოახდინა ვერც ვინმე. უკვე აღარ ეძებენ ოსმალეთის პარტიას. პარტიას ხელმძღვანელებმა უკვე აღარ ეძებენ. პარტიას ხელმძღვანელებმა უკვე აღარ ეძებენ.

დღევანდელ დღე უკვე აღარ ეძებენ. იმას უკვე აღარ ეძებენ, რომ ოსმალეთის რევოლუცია მოახდინა ვერც ვინმე. უკვე აღარ ეძებენ ოსმალეთის პარტიას. პარტიას ხელმძღვანელებმა უკვე აღარ ეძებენ. პარტიას ხელმძღვანელებმა უკვე აღარ ეძებენ.

რომამ დრო იხელთა და საიდ-ფაშის სამინისტროს პირით ძირითადი კანონის მე-35 თავის შეცვლა მოინდომა. რას წარმოადგენს ეს თავი? მეფის უფლებას განსაზღვრავს ამბობს, რომ მეფეს უფლება არა აქვს აიანეს (სენატის) დაუკითხავად პარლამენტის დათხოვოს. როგორც ხედავთ, აიანე მეფეზე მალე დაუყენებული და სწორედ ეს აწუხებს მთავრობას. ამიტომაც გამოილაშქრა პარლამენტის წინააღმდეგ, რათა მეფის უფლება მიეცეს სენატის დაუკითხავად პარლამენტის დათხოვნისა. მთავრობის ასეთ რეაქციონერ მოთხოვნებს უნიონისტებმა მხარი დაუჭირეს. ამას ის მოჰყვა, რომ 30 დეკემბრის საპარლამენტო კრებაზე, სადაც სენატის ირჩეულა, ოპოზიციონერები (ენდემანდები და ლიბერალნი) არ დაესწრნენ. ოპოზიციონერების ბოიკოტმა საიდ-ფაშა უხერხულ მდგომარეობაში ჩააგდო და სამსახურიდან გადააღწია, რაც თვით სულთანმაც დააბრუნა.

საიდ-ფაშის სამინისტროს დაკეცვა ოპოზიციონერებს იმიტომ უნდოდათ, რომ ისეთი სამინისტრო შემდგარიყო, რომელიც არ მოინდომებდა ძირითად კანონის მე-35 თავის შეცვლას. მაგრამ, სამწუხაროდ, ოპოზიციონერების გამარჯვება ხანმოკლე გამოდგა. მეორე დღესვე გზებზე მიწვევები მივიღეთ, რომ მეფე ისევ საიდ-ფაშას მინიშნებით, პარტიები დაუბრუნებდა; ლიბერალთა მინიშნებით კი სურათი იცვლებოდა. ოპოზიციონერები გაიხარებოდნენ და უკვე დიდ-ძალას წარმოადგენდნენ პარლამენტში, ოპოზიციონერები მემარცხენეები არიან, რაც გამოიხატება იმაში, რომ ეროვნულ საკითხს გერმანიის უკრძალავს ღირსად სტანობს და ამ თვალსაზრისითაც მოქმედებენ, როდესაც უნიონისტები, მსგავსად რუსის შოვინისტებისა, ეროვნებათა უფლებებს უარს აკრძალავენ. ოპოზიციონერები კენტრალისტურ მართვლობით გააქარწყლონ ეროვნებას.

ოსმალეთის უცხო ეროვნებანი, როგორც არაბები, ალბანელები, ბერძენები, სომხები და სხვა (ქართველებს ვერ ჩავთვლით, რადგან ჯერჯერობით მათც ოსმალეთის უფლებანი) დიდ უმრავლესობას შეადგენენ როგორც რიცხვით, კულტურით, ისე ეკონომიურის სიჭარბით, ამიტომ ასე მალე გადაეცაბნენ წინ, და როცა მთავრობამ აღზანდობისა და არაბების ეროვნულ მოთხოვნების ტყვიით უზარადა დაიბნა და დიდ უკმაყოფილებას და ოპოზიციას გამოუშვა.

ოპოზიციონერები მემარცხენეები არიან არა მარტო ეროვნულ საკითხში, არამედ თვითმართვლობის სისტემაშიც უკეთესი დემოკრატიები არიან. ამის მაგალითი მოხდა ამ უკანასკნელ დღეებში, რის შემდეგაც იყო საიდ-ფაშის სამინისტროს დაკეცვა. საიდ-ფაშის კანონის დაკეცვა ნიშანი იქნება უნიონისტების გეოკრატიისა და ამიტომ უკვე ოპოზიციონერებს ხმარობენ თავისი გაიტანონ.

ამ უკანასკნელ ხანებში, როცა ოსმალეთი-იტალიის ომი გაჩაღდა, მთავრობამ დრო იხელთა და საიდ-ფაშის სამინისტროს პირით ძირითადი კანონის მე-35 თავის შეცვლა მოინდომა. რას წარმოადგენს ეს თავი? მეფის უფლებას განსაზღვრავს ამბობს, რომ მეფეს უფლება არა აქვს აიანეს (სენატის) დაუკითხავად პარლამენტის დათხოვოს. როგორც ხედავთ, აიანე მეფეზე მალე დაუყენებული და სწორედ ეს აწუხებს მთავრობას. ამიტომაც გამოილაშქრა პარლამენტის წინააღმდეგ, რათა მეფის უფლება მიეცეს სენატის დაუკითხავად პარლამენტის დათხოვნისა. მთავრობის ასეთ რეაქციონერ მოთხოვნებს უნიონისტებმა მხარი დაუჭირეს. ამას ის მოჰყვა, რომ 30 დეკემბრის საპარლამენტო კრებაზე, სადაც სენატის ირჩეულა, ოპოზიციონერები (ენდემანდები და ლიბერალნი) არ დაესწრნენ. ოპოზიციონერების ბოიკოტმა საიდ-ფაშა უხერხულ მდგომარეობაში ჩააგდო და სამსახურიდან გადააღწია, რაც თვით სულთანმაც დააბრუნა.

საიდ-ფაშის სამინისტროს დაკეცვა ოპოზიციონერებს იმიტომ უნდოდათ, რომ ისეთი სამინისტრო შემდგარიყო, რომელიც არ მოინდომებდა ძირითად კანონის მე-35 თავის შეცვლას. მაგრამ, სამწუხაროდ, ოპოზიციონერების გამარჯვება ხანმოკლე გამოდგა. მეორე დღესვე გზებზე მიწვევები მივიღეთ, რომ მეფე ისევ საიდ-ფაშას მინიშნებით, პარტიები დაუბრუნებდა; ლიბერალთა მინიშნებით კი სურათი იცვლებოდა. ოპოზიციონერები გაიხარებოდნენ და უკვე დიდ-ძალას წარმოადგენდნენ პარლამენტში, ოპოზიციონერები მემარცხენეები არიან, რაც გამოიხატება იმაში, რომ ეროვნულ საკითხს გერმანიის უკრძალავს ღირსად სტანობს და ამ თვალსაზრისითაც მოქმედებენ, როდესაც უნიონისტები, მსგავსად რუსის შოვინისტებისა, ეროვნებათა უფლებებს უარს აკრძალავენ. ოპოზიციონერები კენტრალისტურ მართვლობით გააქარწყლონ ეროვნებას.

გი სენატზე ამყარებს იმედს—სენატის უკვე აღარ ეძებენ. იმას უკვე აღარ ეძებენ, რომ ოსმალეთის რევოლუცია მოახდინა ვერც ვინმე. უკვე აღარ ეძებენ ოსმალეთის პარტიას. პარტიას ხელმძღვანელებმა უკვე აღარ ეძებენ. პარტიას ხელმძღვანელებმა უკვე აღარ ეძებენ.

გი სენატზე ამყარებს იმედს—სენატის უკვე აღარ ეძებენ. იმას უკვე აღარ ეძებენ, რომ ოსმალეთის რევოლუცია მოახდინა ვერც ვინმე. უკვე აღარ ეძებენ ოსმალეთის პარტიას. პარტიას ხელმძღვანელებმა უკვე აღარ ეძებენ. პარტიას ხელმძღვანელებმა უკვე აღარ ეძებენ.

გი სენატზე ამყარებს იმედს—სენატის უკვე აღარ ეძებენ. იმას უკვე აღარ ეძებენ, რომ ოსმალეთის რევოლუცია მოახდინა ვერც ვინმე. უკვე აღარ ეძებენ ოსმალეთის პარტიას. პარტიას ხელმძღვანელებმა უკვე აღარ ეძებენ. პარტიას ხელმძღვანელებმა უკვე აღარ ეძებენ.

გი სენატზე ამყარებს იმედს—სენატის უკვე აღარ ეძებენ. იმას უკვე აღარ ეძებენ, რომ ოსმალეთის რევოლუცია მოახდინა ვერც ვინმე. უკვე აღარ ეძებენ ოსმალეთის პარტიას. პარტიას ხელმძღვანელებმა უკვე აღარ ეძებენ. პარტიას ხელმძღვანელებმა უკვე აღარ ეძებენ.

გი სენატზე ამყარებს იმედს—სენატის უკვე აღარ ეძებენ. იმას უკვე აღარ ეძებენ, რომ ოსმალეთის რევოლუცია მოახდინა ვერც ვინმე. უკვე აღარ ეძებენ ოსმალეთის პარტიას. პარტიას ხელმძღვანელებმა უკვე აღარ ეძებენ. პარტიას ხელმძღვანელებმა უკვე აღარ ეძებენ.

გი სენატზე ამყარებს იმედს—სენატის უკვე აღარ ეძებენ. იმას უკვე აღარ ეძებენ, რომ ოსმალეთის რევოლუცია მოახდინა ვერც ვინმე. უკვე აღარ ეძებენ ოსმალეთის პარტიას. პარტიას ხელმძღვანელებმა უკვე აღარ ეძებენ. პარტიას ხელმძღვანელებმა უკვე აღარ ეძებენ.

რა, მოხუცი მტკიცედ ასრულებდა თვის გადაწყვეტილებას. შვილს ვედარ აუტანია მამის ტანჯვა და ერთ დღეს იგი დაუღრჩია.

— ორგანოებში თავი მოიწამლა საქალი გიმნაზიის მოსწავლე ქალმა სობოლევმა. მშობლების აზრით, სობოლევის თვით-მკვლელობის მიზეზი სასწავლებლის უფროსისა და აღმზრდელ ქალის უდერი მოქცევა ყოფილა. სობოლევის ძმას, სტუდენტს, გიმნაზიის სადამოჯგუშო უფროსს მიუყენებია გიმნაზიის უფროსისათვის სტუდენტის დატუსაღის.

— ქალაქ კამაჩკეში ოფიცერი ბოლიშოვი თვის გაყრილ კოლს შეხვედრია ქუჩაში და იქვე მოუკლავს.

ლონდონი. „ინდიანის“ ამბობს, იმედს ვაძეგს და საბუთს, რომ რუსეთ-საბურთის უთანხმოება ჩქარა გათავდებოდა, საბურთის დამწვინდებმა, ინგლისის მთავრობის სტიქიონებს წარუდგინეს პროექტი, რომელიც მთავრობისათვის უკმაყოფილოა, მაგრამ უნიონისტებსა არ მიიღეს.

პეკინი. ამბობენ, მეფის გადადგომისთანავე დროებითი მთავრობა დაარსდება ჩრდილოეთისათვის და არცა ქალაქი თიანძის ექსპედიციის დასრულებამდე, მეფის გადადგომის შემდეგ იუანშიკაიც თიანძის წავა. პირველი მინისტრი წინააღმდეგია იმის, რომ მეფის გადადგომის შემდეგ კარისკენი და სასახლეში მცხოვრებნი პეკინს დარჩენილი იქნებიან. ზოგიერთ მთავრობას წინააღმდეგობისა გამო, შეიძლება რევოლუციონერების მიერ იყო წამოყენებული; 3) ჩვენმა პრემიერმა უკრძალა საზოგადო წესი და ისე წარუდგინა კანონპროექტი, რა ჩვენმა ნიშნავს ან არ მოგი-თხოვთ და 4) კანონპროექტის ხეივორედ წამოყენებადის 2 თვე უა იყვეს გასული.

საბურთის მთავრობის საბარაკში „ტატარა“. ქალაქში ჩინეთის კრესერებიდან გადმოსული ჯარისკაცი სადარჯოდ დღიან, ოთხის გემით მოვიდნენ რევოლუციონერები და რამდენიმე ხარბაზანი მოიტანეს. მოწინავე რაზმის 150 ჯარისკაცი დღის ამბით შემოვიდა ქალაქსა. ჯარი კიდევ მოდის.

ბერლინი. „მორინე პოსტმა“ ქვეყანას აუწყა, რუსებმა მეშვიდე დღისა. ეხლა ამის გამო „ფოსტის“ ციკლი უკვე ამბობს ჩრდილოეთის საბურთის რუსეთის ვასალად გადაიქცა, მეშვიდე მნიშვნელოვანი ადგილია და ინგლისელებს საბუთი აქვე შიშისა, საბურთის რუსთა მიერ დამონების გამო. გაზრტი დასძენს, ბევრს ვეღარ ვილაპარაკებთ, თორემ რუსეთი იფიქრებს თითქოს ინგლისს ვაშვებდებდით მის წინააღმდეგ.

ლონდონი. გრისის სენდერლენის მისმა ამომჩვენებმა ჰითსეს, რას ამბობს რუსეთისათვის საბურთის ანექსიის ხელის შესაშვლიდა. გრემი უზახსუხა: მაგას დიდი ლაპარაკი მოუნდება, მაგრამ მაინც ვიტყვი: ჯერ ერთი რუსეთი საბურთის ანექსიას არ ამბობს, მეგრე; თუ გეფიანა, რომ ინგლის-ს მოვალეობას საბურთისთანა სუსტ სახელმწიფოთა დაკვა შეადგენდეს, ძალიანა სცდებით; რადგანაც მთავრობას ისეთი რასმეს აქისრებით, რაც ძლიერ გაუქრდება და დიდ ხარჯსაც მოითხოვს.

თავიზი. მარაგას წავიდა მსოფლიო პოლიტიკის როკა და 50 კახაი, თან ორი ტყვისმფრქვეველი წილიეს. სამხედრო-სავლელ სასამართლოს გადაწყვეტილებით ჩამოაღრჩეს „დამსჯელთუნი“-ს მებრძოლთა რაზმის მეთაური სომეხი პეტროს-ხანი.

საბურთის მთავრობის საბარაკში „ტატარა“. ქალაქში ჩინეთის კრესერებიდან გადმოსული ჯარისკაცი სადარჯოდ დღიან, ოთხის გემით მოვიდნენ რევოლუციონერები და რამდენიმე ხარბაზანი მოიტანეს. მოწინავე რაზმის 150 ჯარისკაცი დღის ამბით შემოვიდა ქალაქსა. ჯარი კიდევ მოდის.

საბურთის მთავრობის საბარაკში „ტატარა“. ქალაქში ჩინეთის კრესერებიდან გადმოსული ჯარისკაცი სადარჯოდ დღიან, ოთხის გემით მოვიდნენ რევოლუციონერები და რამდენიმე ხარბაზანი მოიტანეს. მოწინავე რაზმის 150 ჯარისკაცი დღის ამბით შემოვიდა ქალაქსა. ჯარი კიდევ მოდის.

საბურთის მთავრობის საბარაკში „ტატარა“. ქალაქში ჩინეთის კრესერებიდან გადმოსული ჯარისკაცი სადარჯოდ დღიან, ოთხის გემით მოვიდნენ რევოლუციონერები და რამდენიმე ხარბაზანი მოიტანეს. მოწინავე რაზმის 150 ჯარისკაცი დღის ამბით შემოვიდა ქალაქსა. ჯარი კიდევ მოდის.

მარტო თავისთვის კი არა, ხალხისთვისაც ძლიერად მუშაობდა. უფროსი დასწინა მხარეს—მეგას გადადგომის თვალსაზრისით და მოჰყვა.

ურგა. მონგოლეთის მთავრები ურგაში გროვდებიან. ციციკარი. ჩინელებს მონგოლთა თავდასხმისა წინაინთ და მანჯურის სადგურში რაზმები ჩაყენეს. ჩინეთის სექსპედლო რაზმმა ხინგანის უღელტეხილი უნდა გადაიაროს. ჩიფუ. აქ 400 რევოლუციონერი მივიდა. ისინი რუსულ ვინტოვკებით არიან შეიარაღებულნი. ხარინი. ხუნტუბუნი შეაწინა სექსპედლო რაზმის მოახლოება და ჩრდილოეთს მიაშურეს. კულჯა. რევოლუციონერებმა საჩქაროდ გაგზავნეს ჯარი ტოლკის ხეობაში. რევოლუციონერებს ახალ სუილენში 7 თასი ჯარის კაცი ჰყავთ.

ქაიჩი. გარეშე საქმეა მინისტრს ლაპარაკი ჰქონდა იტალიელ უფროსის ტემთან და განაცხადა, ვევიპეტ მტკიცედ დიცივს ნეიტრალიტეტსა.

ტუნისი. ჯერ ვერ გაურკვევიათ, გემ „მანუზაზე“ მყოფნი ოსმალეთის აფიცრები არიან თუ არა. აქაურმა რეზიდენტმა პარიზთან ბრძანება მიიღო, ყოველივე ზომა მიიღოთ ტუნისის გზით ტრიპოლიში ვერავინ გადავიდეს. იტალიელებმა ვახას სამხრეთით, სირიის ნაპირებსა და ქალაქ ქანუნიის ხარბაზანი დაუშინეს. რომი. „სტეფანის“ ატკობინებენ, 5 იანვარს 400 ოსმალ და არაბი მოკაპულს დავა, მაგრამ უკუქცეულ იქნენო. 5 იანვარსვე, დილას, იტალიელთა თხროლების გასწვრივ 300 კაცი გამოჩნდა. იტალიელებმა სროლა დაუწყეს, ოსმალებმა უკან დიხნეს. ქაიჩი. სუეცის არხით იტალიელთა სამი კრესერია მეწამულ ზღაზე გავიდა და ფლოტს სურსათი მიაშველათ.

ტრიპოლი. გარგარესის ოაზის იტალიელებმა საბოლოოდ დაიპყრეს. პარიზი. საფრანგეთის მთავრობა მოითხოვს კრესერ „მანუზაზე“ და პატიმრებულ 29 ოსმალთა განთავისუფლებას, ვინაიდან მხოლოდ საფრანგეთს აქვს უფლება გადასწყვიტოს, ვინ არიან ისინი, ოსმალთა აფიცრები, როგორც იტალია ამბობს, თუ უჩითელი ჯვრის საწარმები, როგორც ოსმალეთი ამტკიცებს?

ბერლინი. ხელმოკლედ კენჭის ყრის დროს არჩინეს: 9 კონსერვატორი, 6 იმპერიის მომხრე, 2 გერმანულ რევოლუციონერულ პარტიას, მეურნეთა კავშირისა—4, 7—ცენტრისა, 20 საციონალ-ლომბარდო 17 პროგრესისტი, 8 სოციალ-დემოკრატი, 2 ველი, 1 გლეხთა კავშირისა, 2 უპარტიო; კონსერვატორებმა 3 ოლქი მოიპოვეს (?), დასკარგეს ხუთი, იმპერიის პარტიისამ მოიპოვეს 1, დასკარგეს—1, მეურნეთა კავშირმა შეიძინა 1, დასკარგა—2, საციონალ-ლომბარდოებმა 10 მოიპოვეს, 6 დასკარგეს, პროგრესისტებმა მოიგეს 8, დასკარგეს—1, ცენტრლებმა 2 მოიგეს, ხუთი დასკარგეს, სოციალ-დემოკრატებმა 8 მოიპოვეს, ველსებმა 2 მოიპოვეს, გლეხთა კავშირმა ერთი მოიგო. ნანსენმა საგოგრაფიო საზოგადოებაში ჩრდილოეთ ამერიკის აღმოჩენის შესახებ ლექცია წაიკითხა და ამტკიცდა, კოლუმბაიდგ ამერიკაში ნორვეგიელები მივიდნენო.

დეკემბერი

(დეკემბრის მკვირბ. საფურცელი)
ს ა ზ მ ა რ ა ბ ა რ ი დ.
7—8 იანვარი.

1897	—	—	77.545
1898	—	—	41.501
1899	—	—	129.459

რას ლაღადებენ ეს ციფრები? ეს ცნობა მსხვილ კაპიტალისტურ წარმოების შესანიშნავი ზრდის დამამტკიცებელია, წარმოების გეოგრაფიების, გადაღების, ასევე სხვაგან, სხვა ალაგებში, წარმოების სხვა დარგებშიც. აიღეთ შავი ქვის წარმოება კუთხურის სოფლებში, რას გვეუბნება ამ სოფლების თუნდა ხუთი წლის ციფრებმა და წარმოებამ? ქითურის სოფლებში დედამიწის წიაღისადა ამაღლეთ შავი ქვა: 1895 წელს — 2,942,741 ფული 1896 — 9,712,388 1897 — 12,192,857 1898 — 16,266,904 1899 — 34,076,732

1895	წელს	—	1,518,406	ფულს
1896	—	—	1,784,597	—
1897	—	—	2,78,734 ^{ა)}	—
1898	—	—	1,867,948	—
1899	—	—	2,182,260	—

სადაც ვითარდებოდა მრეწველობა იქ, სადაც სიმდიდრის ნიშნები ჩანდა, სადაც მადანს თავისი არსებობა გამოქვეყნებდა. მაგრამ მრეწველობა და საერთოდ დამუშავებელი მრეწველობა ვითარდება თვით ქალაქებშიც, ჩვენს გონებრივსა და აღმშენებლობის ცენტრებში. სოფლებში ამოღებული სიმდიდრე ქალაქში გადღიდა, თუ ქალაქშივე არ უკვლავდნენ მას სახეს, მაშინ სხვა ქვეყნებში ჰგზავნიდნენ, ან ვითარდებოდა ბრანსპორტის და მთელ მოძრაობის 3 ქმნიდნენ. ამიტომ, ამ მოძრაობის 97 858,985 177,316 2,966 1,190,556 157,981 2,879

1894	—	—	4.958
1895	—	—	10,724
1896	—	—	14,660
1897	—	—	3,324
1898	—	—	2,966
1899	—	—	2,879

მა, მრავალ-გვარი საქონელი, საკვირის სახელოვნობები, სამკვლელები? თუ თქვენ აქაც საქორეთ ციფრებს, კონკრეტულ მასალას? თუ ა, სანიმუშოდ დააკვირდით შენს ციფრებს, ავიღოთ არცის გაბღის საქმე საქართველოში. უდავლობისა გამო ჩვენ შევიკრებთ ტუიისისა და ქუთაისის გუბერნიებს რომ-სახეებით და დავინახავთ, რომ აყისათვის გამოუყენებიათ ყურის, ღირისა, თუთისა და სხ. და სხ. ოთხი შედეგი რაოდენობა: 1. მისალი- სილიათი მუშათა რიგები. 2. ბი. 3. მილიტი. 4. რიგები. 5. ფული. 6. ვედრო. 7. 4.958 8. 10,724 9. 14,660 10. 3,324 11. 2,966 12. 2,879

1894	17,503	106,640	35,322
1895	18,423	152,094	38,414
1896	17,260	156,655	42,398
1897	19,479	180,232	46,506
1898	20,816	222,038	50,599

ჩვენ რომ აქ ციფრებით უკვირების განვითარების დაწვრილებით განხილვა ვეცებოდით, მაშინ მარცხე სხვა მასალებსაც ავამტკიცებდით ჩვენს მიმრეწველობის და აღმშენებლობის განვითარების დასამტკიცებლად და სასახათაობლად. მაგრამ აქ ჩვენ კონკრეტულ ფაქტების ჩვენებით გვიხილდა მკითხველი საზოგადოება დაგვეწმუნებინა, რომ ჩვენში ახალ ცხოვრების განვითარება მრეწველობისა და საზოგადო წარმოების განვითარებით ცხოვრება აზიროდა, ვაღადა და მრავალგვარი ვინა და ასეთ განვითარებაში შრომის სულ სხვაგვარი ხასიათი მიიღო. შრომის მდგომარეობა შეიცვალა, შრომის ქორა იცა ამოძრავდა, როგორც თვით ცხოვრება. რომ ნათლად დაგვიხანა ამ უკანასკნელის დღევანდელი მდგომარეობა. საქორად დავინახეთ გავვეთვალისწინებინა თვით ჩვენი ცხოვრების მინარესი, ცხოვრების სულის დგმა და მაჯისცემა.

ჩვენ რომ აქ ციფრებით უკვირების განვითარების დაწვრილებით განხილვა ვეცებოდით, მაშინ მარცხე სხვა მასალებსაც ავამტკიცებდით ჩვენს მიმრეწველობის და აღმშენებლობის განვითარების დასამტკიცებლად და სასახათაობლად. მაგრამ აქ ჩვენ კონკრეტულ ფაქტების ჩვენებით გვიხილდა მკითხველი საზოგადოება დაგვეწმუნებინა, რომ ჩვენში ახალ ცხოვრების განვითარება მრეწველობისა და საზოგადო წარმოების განვითარებით ცხოვრება აზიროდა, ვაღადა და მრავალგვარი ვინა და ასეთ განვითარებაში შრომის სულ სხვაგვარი ხასიათი მიიღო. შრომის მდგომარეობა შეიცვალა, შრომის ქორა იცა ამოძრავდა, როგორც თვით ცხოვრება. რომ ნათლად დაგვიხანა ამ უკანასკნელის დღევანდელი მდგომარეობა. საქორად დავინახეთ გავვეთვალისწინებინა თვით ჩვენი ცხოვრების მინარესი, ცხოვრების სულის დგმა და მაჯისცემა.

აქაური ოფიცარი ოფიცარი მოსალაოდნულ გადადგომის თაობაზე მსჯელობს. თუ მეფემ საერაგრო კრების მოწვევად იღო ხელი ტახტზე, ხალხის თვალში ამაღლებება და ნლოზსა მოიპოვებს, დანახებებს. რომ იგი

1) იხ. „Горный стат. свѣдѣнїя о Закавказском Краѣ“—კანონობისათვის რედაქციით ტუიისის გამოცემა 1902 წ. გ. 241.
2) „Обрѣвъ“—статистическїх данных.—გვ. 214.
3) ამ წელში „ბრიკეტებს“ ამაღლებენ მინიშნებს სასტატისტიკო ცნობათა რედაქციით ტუიისის გამოცემა 1902 წ. გ. 241.
4) ამ ცნობაში საქართველოს ორივე გუბერნიის მონაცემები შეტანილია.

ტესტის შემდეგ, რუსთა ფრაქციის დეპუტატები სემიდან წავიდნენ და განაცხადეს, მაშინ დავბრუნდებით, როცა საარჩევნო რეფორმის საკითხის განიხილავს შედეგებით. პროტესტი ვაჩვენებდნენ პირველ სხდომის უკანონობის გამო უკანონო კლუბის წარმოადგენლობაზე, მაკუმბა და კარალონი. უკანონო ლევიცკიმ მოითხოვა სხდომის სუბილდით გადადება, რის შემდეგაც ობსტრუქცია დაიწყო. ილაპარაკა უკანონო სტარუხოვა და პოლონელებს ემუქრებოდა, რუსის გლეხობა შურს იძიებს.

ლევიცკი. ვინიდან „პრეკარაბრეტსაია რუსს“ ატყობინებენ, მეც მზად ვიქნები ბობრუნის სახელობის გამოსეხად, შინაგან საქმეთა მინისტრის მიერ ლევიცკის რუსის საკანსულოს გერმის შეურაცხყოფის თაობაზე ყალბ მოხსენების წარდგენის გამო.

პუტარსკი. ოპოზიციონერებმა ორივე პალატა მიატოვეს, რის გამოც ბევრგან ხალხის კრება იმართება. ერთგვარ ამისთანა კრების შემდეგ ხალხმა სახლისკენ გასწია, მაგრამ უნდაჩინებთან შეტაკება მოუხდა. ხალხიდან თხოვეტი დაიჭრა. ქალაქში მცველი რაზმები დღის.

ვენა. ბევრს ლაპარაკობენ გერმანის მოქალაქეობის და მოსალოდნელ გადადგომის თაობაზე.

რუსეთი.

მოსკოვი. „რუსული სკოლა“ რედაქტორი 500 მანეთი დაჯარიმეს გაზეთში მოთავსებულ წერილისათვის—„გუბერნატორის პოლიტიკა“. შეიკაზმა 10 ჩარჩი და 100 თეატრის ბილეთი ჩამოართვეს.

პეტერბურგი. სახალხო სახლის ახალ თეატრში ღამე ცეცხლი გაჩნდა. დეიწვა სცენა, სვეტსტოპოლი და ექვრატორი და შენობის ფიკრული ნაწილები. ზარალი 130 000 მანეთს უდრის. მიზეზი გამოურყვეველია.

თეატრი და ხელოვნება

ქუთაისი. 4 იანვარს ადგილობრივი დრამატული დასმა წარმოადგინა **ნ. შოთაშვილის** ცნობილი ოთხ მოქმედების დრამა „**სიმინი-ჯე**“. მიუხედავად იმისა, რომ ეს პიესა მრავალჯერ იქნაჩინა ქუთაისის საზოგადოებას, წარმოდგენას დიდძალი საზოგადოება დაესწრო. ტყეპალი იყო განსაკუთრებით ქანდაარა. „სიმინი-ჯე“-ს წარმოდგენას ორჯერ-სამჯერ დაესწრებოდნენ, მაგრამ არაოდეს მას ჩემზე ისეთი შთაბეჭდილება არ მოუხდენია, როგორც ამ საღამოს. ეს იანვარს ითვალა იმ გარემოებით, რომ რევიორსა და მხატვრობით ყოველი ღონე ემხარობა კარგად მოეწყობა წარმოდგენა როგორც ვარჯიშის, ისე შინაგანის მხრივ. და მართლაც ჩინებულად მომზადებულიყვნენ და შეხმა-ტუბილებულიყვნენ ჩვენი მხატვრობა. მომზადდა იყო **ქ. ჩხეიძის** ასული სონას როლი, განსაკუთრებით მეოთხე მოქმედებაში. დიდებულს სურათს წარმოადგენდა ქანდაკეთ ქეველი ნ. ჩხეიძის ასული იმ წაშში, როდესაც სონას ვეზიდობებთან მშობლები და ნათესავ-მეგობრები და მარტოდ სტოვებენ სახლისა. ნამდვილი მხატვარი, ზეგარდმო ნიჭით ცხებული გულთა-მხლაღი უნდა იყოს ადამიანი, რომ სასიყვარულო მხარს ქალადღეუი ის, რასაც ამბობდა და მისი გაქვეყნებში ფიქალი სახე: ის სულის კეთება, ის სასო-წარკვეთილება, ის უწყეო მდგომარეობა და ზიზი ისტოცლისადმი: კიდევ უფრო დიდებული იყო ის მომენტი, როდესაც სონას ტიანქი ხელის შეხებით გამოიფხილებს ეს ქანდაკი და გონს მოკა. რაღაც ელექტრონულმა ძალამ გავირბინა მარტოებში პირადად ჩვენ ამ ხელის შეხების დროს, ჩვენის ფიქრით, ბევრი სხვაც ამასვე განიცდიდა. მშვენიერი სონა იყო **ბ-ნი იმედა-შვილი**: მახინჯი სულით, მახინჯი ხორცით, გაქწილი, გაძვრეა, გა-რყენილი, ტლანქი. კარგი იყო **ბ-ნი კორნილი** თომბა მწელიძის როლი. მაგრამ ვინ არ იყო ამ საღამოს კარგი, გარდა მხარეულისა, რომლის უხერხული მიხერა-მოხერა და ნაძალადევი ოხუნჯობა საერთო პარმონიას არღვევდა. წარმოდგენას დაესწრო ავტორი ნ. შოთაშვილი, რომელიც მესამე და მეოთხე მოქმედების შემდეგ გამოიწვია საზოგადოებამ და დააწყყარებელი ტაშის ცემით და ვაშის ძახილით დააჯილდოვა.

5 იანვარს დრამატული საზოგადოების გამგეობამ მსახიობთა და

პატივისცემულთა თანდასწრებით ვახშირ გაუმართა პატივცემულ სტუდენტებს. ბ-ნმა შოთაშვილმა სამი ახალი ორიგინალური პიესა გადასცა დრამატულ საზოგადოების გამგეობას: „სტინთანა“, 4 მოქმედების „სტინთანა“ და „მთის ზღაპარი“ 3 მოქმედების დრამა.

ჭიათურა. პარასკევს, 6 იანვარს ადგილობრივმა სცენის მოყვარეთა წრემ ქ-ნ ჯავახიშვილის, ლოლუსა და ბ-ნ ვ. შალიაშვილის მონაწილეობით წარმოადგინა: „ჯერ დანიხორენ მერე იქორწილეს“ რ. ივლიანოვისა და „მე მოკვდი“. ვოდ. 1 მოქ. რუსულიდან გადმოკეთებული დ. ბურკულაძის მიერ. პირველი პიესის შინაარსი არ გადმოკვირვებულა, რადგანაც ბევრჯერ დადგმულა ქართულ სცენაზე. „მე მოკვდი“-ს შინაარსი შემდეგია. კლუბში მუდამ ღამე მისიარულე ქმარი ფულს აგებს და შინ მოსვლისას გული უწუხდება. ცოლს ჰგონია, რომ მისი ქმარი მოკვდა და მზადდება მის დაპირებისთვის. ქმარს დევიდება და რაკი იგებს, რომ მარხვენ უნდა გაიგოს თუ რა მოხდება მის სიკვდილის შემდგომ. განცვიფრებაში მოდის, როდესაც იგებს, რომ მის ერთგულ ცოლს და ერთგულ მეგობარს უყვართ ერთმანეთი. ბევრი მასში ფომიზმი, რის გამოც ეს სერიოზულ ხასიათს ვერ იცებს. მიუხედავად ამისა სიკვდილს იხატება მთელი ტრაგეზი პიესისა. ორივე პიესა ჩინებულად ჩაატარეს. ყველა თავის ალაგას იყო.

კვირას იქორებენ „მელანის იონებს“. უმთავრეს როლებს შესასრულებენ: ნ. ჯავახიშვილისა, დ. ბურკულაძის, დ. ვ. შალიაშვილი.

სტეფანწმინდა (ვახუშტი). ორ იანვარს სოფელ-სტეფანწმინდის (ვახუშტის) სკოლის ახალ შენობის დარბაზში წარმოდგენილ იქნა ცვაზარელის პიესა „ციხორული“, რომლის შემოსავალი გადაიღო სკოლის სასარგებლოდ. მონაწილეობას იღებდნენ ადგილობრივი მასწავლებლები და სხვანი. წარმოდგენას დედასწრო მრავალი ხალხი, როგორც სტეფანწმინდის მცხოვრებნი, აგრეთვე მთელი ქვემო ხევის საზოგადოება. წარმოდგენამ მოახდინა საზოგადოებაზე დიდი შთაბეჭდილება და ქაყოფილიც დარჩნენ.

წერილი რედ. მიმართ

ბ-ნო რედაქტორო! გთხოვთ თქვენს პატივცემულ გაზეთში დამბეჭდოთ შემდეგი.

8 ამ იანვარს, ზუზულაშვილების „სახალხო სახლში“ გასამართლეს „სალატ“-ს გმირები, ზეინაბი ოთარბევი.

ნათიკმა მსახულებმა (თუქცა, მხოლოდ ერთი ხმის უმეტესობით—და ისიც მაშინ, როცა მსახურთა სრული რიცხვის ერთი კაცი სრულად აკლდა) დამნაშავეთ იტყვნ ორივენი. ამ განჩინება (ზეინაბის შესახებ) დიდი უკმაყოფილება გამოიწვია დამსწერ საზოგადოების დიდ უმრავლესობაში.

რადინემ პირმა მომხარობა მე, როგორც ზეინაბის დამცველს, თხოვნი გამოეცხადო გაზეთში პროტესტი ხსენებულ განჩინების შესახებ და გაუწყო საზოგადოებას, რომ „პროტესტანტები“ ეცდებიან სხვა ხლოვეს მომავალში ზეინაბის გასამართლების ხელ-ახლა მოწყობას და ამ გასამართლებზე მსახურებად ცნობილ ქართველ მოღვაწეებს მოიწვევენ, რათა ამ უკანასკნელთა სპონსორი მსხავრი დასონ ზეინაბს. ვაცხადებთ-რა ამას, ჩემის ზეინაბი დავქნ, რომ 8 იანვრის განჩინებაც უსამართლოდ და მარტოდ-მარტოდ ამ არა-ნორმალურ პრობლემას ნაკოფად მიმართა, რომლებზეც მიძლიერა გარდაცხადებული გასამართლება, როგორც, საზოგადოდ, ყველა მისი მაგარიც ამ უკანასკნელ ხანებში.

სალიტერატურო გასამართლება, რომელიც თავის-თავად დიდად რასმე წარმოადგენს და რომელსაც განსაკუთრებული მნიშვნელობა აქვს ჩვენში, როგორც ნამდვილი წიგნი მსახურთა „სურობა“-ს, დღეს რაღაც „სპორტად“ გადაიქცა. გამპირათვის ძალიან ადვილად ეკიდებოდა თავის საქმეს და თუ საქმე ასე გაგრძელდა, შესაძლებელია (და ამის ნიშნები უკვე თავს იჩენენ) საზოგადოებამ სურვილს გვერდს აუქციოს ასეთს „გასამართლებებს“, საშუალოდ აითვალისწინოს ისინი.

ამისთანა პირობებში დიდად სასიამოვნო იქნება, თუ კი მართლა ვინმე მოახერხებს როგორც მოწყობილი გასამართლება უჩვენოს საზოგადოებას.

გ. კორდანი.

„სახალხო გაზეთი“-ს გუშინდელ ნომერში მოთავსებული იყო ცნობა იმის შესახებ, რომ მსახიობებს მესხ სიტყვით შეურაცხავდა მიუყენებია გაზეთის გამგეობა და თანამშრომლისათვის დაბეჭდილ რეცენზის გამო. დღემდის ჩვენს საზოგადოებაში მტკიცედ ყოფილა და ცუდი იმისა, რომ პიესისა და პრესის წარმომადგენელი დამოუკიდებელი უნდა იყვნენ და პირუფენლად შეუხულებულად გამოსთქვამდნენ თავიანთ აზრსა და შეხედულებას თავდასხმა და ღანძლავ პრესის წარმომადგენლებისა თეატრის კულტურაში თვით მსახიობის მიერ იმდენად აღმაშფოთებელი საქციელია, რომ ჩვენ, როგორც გაზეთის მკითხველებს ჩვენ ზეობრაუ მოვალეობად მიგვაჩნია პროტესტი განვაცხადოთ.

გუესადებთ თანაგრძობას რედ-ქციას.

დავით ვანაძე, გიორგი დაჭვიაშვილი.

რედაქტორ-გამომცემელი ნ. კურდღელაშვილი.

გამოსვლის ცნობა

მათარებალთა მიმოსვლა

ზამთრობით (5 თქმობიდან 1911 წ.)

(დრო ტფილისი, საათითა ნიწებები, რომელიც სტერტირებისაზე 58 წ. არის წინ).

ტფილისიდან გადის:

ბათუმისკენ: 1) სამგზავრ. მატარ. № 7, I—II კლ., ხელ. 10 ს. 38 წ., გორპო 1 ს. 25 წ., მიხაილოვი 3 ს. 8 წ., რომში დილ. 7 ს. 52 წ., ბათუმი 1 ს. 42 წ. 2) სამგზავრ. მატარ. № 5, I—II კლ. ხელ. 5 ს. 45 წ., გორპო 8 ს. 24 წ., მიხაილოვი 9 ს. 51 წ., რომში 1 ს. 54 წ., ბათუმი დილს 6 საათ. 26 წ.

3) სამგზავრ. მატარ. დილ. 9 ს. 50 წ., გორპო 12 ს. 27 წ., მიხაილოვი 1 ს. 56 წ., რომში დილ. 6 ს. 17 წ., ბათუმი 11 ს. 13 წ.

ბაქოსკენ: 1) მატარ. მატარ. № 2, I—II კლ. დილ. 10 ს. 20 წ., განჯაში 3 ს. 18 წ., ბაღდათში დამ. 11 ს. 16 წ., ბაქოში 11 ს. 43 წ.

2) სამგზავრ. მატარ. № 1, I—II კლ. დამ. 3 ს. 30 წ., განჯაში დამ. 9 ს. 46 წ., ბაღდათში დილ. 7 ს. 34 წ., ბაქოში 8 ს. 11 წ.

3) სამგზავრ. მატარ. № 4, I—II კლ. დამ. 11 ს. 18 წ., განჯაში 5 ს. 29 წ., ბაღდათში დამ. 3 ს. 30 წ., ბაქოში 4 ს. 42 წ.

4) შერეულ. მატარ. № 106, IV—III კლ. დილ. 5 ს. 32 წ., განჯაში 2 ს. 57 წ., ბაღდათში დილ. 5 ს. 8 წ., ბაქოში 7 ს. 12 წ.

ბორჯომისკენ: 1) სამგზავრ. მატარ. № 9, 66, I—III კლ. დამ. 3 ს. 23 წ., ბორჯომში 9 ს. 2 წ.

ჯულფასა და ერევანისკენ: 1) სამგზავრ. მატარ. მატარ. № 74, IV—III კლ. ხელ. 1 ს. 48 წ., ჯულფაში შერეულ დილს ხელ. 11 ს. 10 წ., 2) სამგზავრ. მატარ. მატარ. № 78—79, II—III კლ. დამ. 5 ს. 34 წ., ერევანში დილს 11 ს. 6 წ.

ტფილისში გადის:

ბათუმისკენ: 1) სამგზავრ. № 6, I—III კლ. 2 ს. 50 ს. სამგზავრ. № 4, I—III კლ. დილ. 10 ს. 28 წ. 3) სამგზავრ. № 8, II—III კლ. დილ. 5 ს. 33 წ.

ბაქოსკენ: 1) სამგზავრ. № 5, I—III კლ. ხელ. 5 ს. 7 წ., 2) სამგზავრ. № 3, I—III კლ. დილს 8 ს. 54 წ., 3) მატარ. № 1, I—III კლ. დამ. 9 ს. 56 წ., 4) შერეულ. მატარ. № 107, IV—III კლ. დამს 9 წ.

ერევანისკენ: სამგზავრ. მატარ. № 72, IV—III კლ. ხელ. 5 ს. 25 წ., 2) სამგზავრ. მატარ. № 80, 81, II და III კლ. დამ. 4 ს. 40 წ.

ბორჯომისკენ: სამგზავრ. № 61, 0, I—III კლ. დამ. 8 წ.

შენიშვნები: 1) გადაუჯილდოვებელი პირდამირ მგზავრობა ტფილისი-ბაქო-როსტოვამდე შეიძლება განსაკუთრებულ ვაგონებით, რომელიც ამირ-კეკელიძის I და II-ე მატარებლებს მოსდება, ხოლო კეკელიძის I, II-ე და III-ე კლასის ვაგონები პლაკატობითა (საკუთარი, სწორების).

განცხადება

სამკურნალო

მუღმივის საწოლები.

პირდამირ, ტელეფონი № 1026.

იღებენ ავადმყოფთა:

ალბანეთი—სამარე ორგანოსა, თანამხანსა და ცნის სხეულებს—დილის 11—12 ს. 3. ვ. ვ. ვნუკოვი ქირურგიულ სწოლ.

ნ. შუბაძე, 1—2 საათამდე.

გეგზაზოვი ი. ნ.—შინაგან, ნეგრესსა, ხელო-ავადმყოფთა, ელექტროტერაპია დილის 11—12 საათამდე.

კომონი გ. პ.—ქირურგიულ სწოლ. დილის 11—12 საათამდე.

მეგაკიანი გ. ნ.—შინაგან სწოლ. და ბავშვებისა. დილ. 11 1/2—12 1/2 სათ.

ბ. დ. კალმეიკოვისა-ვენუციკისა—დედითა ავადმ.—დილ. 11—12 ს. სამკურნალო ელექტრობითა და მასებით სწოლობენ, მოკლად კალმეიკოვი და მასებით სწოლობენ გამოკვლევის ახლებზე. ყველას უტარებს. ძირებს ამოწმებენ. ჩვენს ფსიხ 50 ქ. ოპერაციებისა და კონსულტაციების ფსიხ-პრობებისა. სამკურნალო სტაციონალური განყოფილება შესდგება საზოგადო პალატისა და ცალკე ნომრებისა.

მუხრანის ქარაო

სამკურნალო

მუღმივის საწოლები.

ტიფლისი—ნესკონსკაა ულ. 9 და 48. (Иштинская поляна, против нового Мухрванского моста. Телефон № 370).

ავადმყოფებს ყოველ დღე სპეციალური ექიმები მიადგები.

ბ. ა. გაგაზოვი. შინაგან სწეულებანი, დილის 10—11 ს. ად.

გ. მ. გავაზოვი. შინაგან და ბავშვებისა, 11—12 ს. ად.

მ. კ. იოსელიანი. დედითა სწეულებანი, დილის 10-ნახევრიდან 11 ს. ად.

მ. დ. შტრეინერი. ყვლისა და ყურისა, 11 ნახ. 12 ს. ად.

ლ. გ. საყვარელიძე. შინაგან და ბავშვ. 12 ნახ. 1 ს. ად.

იაშვილი. შინაგან, 1—2 ს. ად.

გ. ბ. მელონიანი. ქირურგი, 12—1 საათამდე.

ბ. ი. გრიგორიანი. ქირურგიული, 11-12 ს. ად.

ბ. ა. ახვერდიაძე. შინაგან, 12 ნახ. 15-ნახევარ ს. ად.

მ. დ. კოლოსანიძე. ქირურგი, 12 ნახევარ. 1 სათ. ს. ად.

ეკვში. ტბილისა, 8—11 ს. ად.

მ. მ. მიორტუხიანი. დედითა სწეულებანი და საბები, 1 ნახ. ს. ად.

ათანაგის წამლობა ერლიხ-ხაის პრეპარატით (Ehrlich-Haia)

„606“-ით. დარიგების ფსი 50 კაბ. სტაციონალური ექიმობითა თვის 3—5 მანეთამდე, ოპერაციები, შებენი, კონსულტაცია და სხვა პირებში.

№ 646. 100—56 (0)—100—1—200

სამკურნალო

დოქტ. ნახსარლიანი

ყოველ დღე, კვირებს გარდა: დაარსებული 1830 წელს. (გორაკის რუკის პირდამირ).

დ. ი. ი. ი.

ბ. ა. ნახსარლიანი; 11 11 ს. ქირურგიული, ვენერული (სიფილი) ავად.

უ. ხ. ჩიქოვანი; 9/10 ს. თვალისა, ინანავი და ნერვებისა.

ნ. ი. ბაბახანიანი; 10—11 ს. საბები, ქალბებისა და ბავშვებისა.

გ. მ. მლინი; 10 12 ს. ყურისა, ცხიროსა და უყვლისა.

მ. გ. ავდიაშვილი; 11—12 ს. განისა, იფილი, ვენერი, საშ. და ქირურგი.

ბ. მ. ბუგუნიანი; 12 11 ს. შინაგანი, გუშეებისა და ყველისა ავად.

ქალ. ექ. ბ. ს. ზოდერეზაძე; 12/15 1 ს. საბები, ქალ. და ბავშვებისა.

გ. ი. გურგენიანი; 1 1 ნახ. ს. საბები, ქალბებისა და ბავშვებისა.

ბ. კ. კარბანიანი; 1 1/2 ს. შინაგანი და საბები.

ბ. გ. ჯგახარიანი; 9 10 ს. შინაგანი გუშეებისა და ბავშვებისა.

გურკევი
ბრინჯის ჰიგიენური
პურითა მეწებ
LA REINE DES POUDES
სამ ფერის (თეთრი, ვარდის ფერი, რაშელი).
1900 წ. პარიზის ოპროს მიმდელი.
პატარა კოლოვი 30 კაბ., დიდი კოლოვი 50 კაბ.
„ს. პესტრუპის საკომო ლაგოვასტრის“
მთავარი საქმობი:
ტფილისი, საავთიქო საქონლით მოვაკერ კავკასიის ამხანაგობა.
(11—1295—8)

1912 წ. მიიღება ხელის მოწმარა
დასურათიველ საჩაფხილო შუხანალ
„ნაკეკელ“-ზე
წერილი გამავა ჩვეულებრივ პირობით და საზოგადოებრივ ორგულ სარედაქციო კომისიის ხელმძღვანელობით, მონაწილეობას საბუნებისმეტყველო ჩვენს ცნობილი მწერლები და პედაგოგები.

წლიურ ხელის მომწერებს მიეცემა:
24 წიგნი „ნაკადულისა“ მწიგნურობისათვის.
12 წიგნი „ნაკადულისა“ მწიგნურობისათვის.
სახეობა მიეცემა წლიურ ხელის მომწერებს დასურათიველ 120-ზე მეტი ორიგინალი.
—**მ. დ. დიკიანი** გამომცემელი. **ბ. მიჩინაშვილი**.

ფსიკურნალობა; წლიურად ორივე გამოცემა მ. ან. ნახევარ წლით— მან. ცალ-ცალკე; მწიგნურობისათვის 24 წიგნი— მან. მოხრდილობისათვის 12 წ. 3 მ. ფულის შემდგომ შეიღობა ნაწილ-ნაწილად.
ხელის მოწმარა მიიღება **ტფილისში**, „ნაკადულის“ რედაქციაში, გლოვიანის პოსტ-ოფისში, ზუბაძე-მთელიანის სახ. 10 ო. იმამიძის რ. ბ. თ. 8 და წერეთლის საზოგადოების მაღალში. **ქუთაისში**: ისიდორე კეცკრიძისთან. თ. მთავრობისთან, მარიამ ფიჭვანავაძისთან და „ნაკადულის“ ავტორებთან; **სამტრედიანში**— ივანე გელაძეთთან, **ფოთში**— თეოდორე კანდელიანთან, **ბათუმში**— ე. ს. ფილი ნაკაძეთთან და ტრაშიმ ინასარიძისთან, **დ. ბონში**— კასტრიენ ვასილის ასულ ბატაქიძეთთან, **ოზურგეთში**— ლეო იმანავთან, **თელავში**— ვახო პაატაშვილთან, **ახალციხეში**— კოსტანტინე გეგინავაძისთან, **ბაქოში**— ვასილ ახვლედიანთან და ივანე ელიაშვილთან, **გორში** ნინო ლომიურთან და ანტონ კასრაძისთან, **სოხუმში**— ე. მარიამ ანასაძისთან, **ჭიათურაში**— ივანე გომეზაშვილთან, რედაქტორი **ნინო ნაკაძე**.
(P.—1627—14 წ.) გამოცემული თავ. პავლე ოხების ძე თუმანიშვილი.

15 იანვარიდან 1912 წ.
არსდგან პარალელური განყოფილება
საეკონომიკური სამინისტროს უწყებაში მყოფი პარალელური კურსების ბუნებრივი და საკომარცხო ანგარიშის **ი. ფ. კალაბნიკოვისა**.
ტფილისი, მიხეილის ქუჩა, № 132.
კურსებზე ორთავ სექსის მშენებლობის საფუძვლიან და დამატებულ ცოდნასთან დამოუკიდებლად შეძლებს საკანტორო-საბუნებრივო და საეკონომიკური-მეცნიერების წარმობა, კურსებზე მშენებლობის საფუძვლიან შეისწავლის: 1) **ბუნებრივების** კურს, ორბაზს, იტალიის, გერმანიის, ამერიკის, ფრანგის და ახალს რუს. (ყველა სისტემის, მესხავლის დროს საფუძვლიან პრაქტიკულ ვარჯიშებით); 2) **ანგარიშის წარმოების** საფუძვლიან ცოდნას, საბუნა, საქარბონა, საფეხური, ქაქათა და ებობითა სამმართველოს